

Att dokumentera dialekter i digitala miljöer

Lisa Södergård

Svenska litteratursällskapet i Finland, lisa.sodergard@sls.fi

De svenska dialekterna i Finland har en självskriven plats i digital kommunikation (Greggas Bäckström 2011; Ivars 2015). Inte minst i sociala medier har dialekterna fått en större synlighet, bl.a. via populärkulturen (Brusila 2020, Östman 2011). Men hur beständiga är webbsidor, poddar, bloggar och konton i sociala medier? Hur kan man dokumentera dialektanvändningen, även på webben?

Med insamlingsprojektet *Dialekt i digitala miljöer* (2021–2022) ville Svenska litteratursällskapet i Finland (SLS) på olika sätt dokumentera användningen av dialekter i digital kommunikation.

Projektet bestod av tre olika delar för att på ett så mångsidigt sätt försöka dokumentera hur, när och var dialekter används. Via frågelistan *Dialekt på webben*, där allmänheten kan tipsa om var dialekter används och också beskriva sitt egen dialektanvändning på sociala medier. Dessutom gjordes även intervjuer med personer som skapar och publicerar innehåll om eller på dialekt, t.ex. webbsajter, poddar, bloggar eller konton i sociala medier. Vilken roll spelar dialekten för dem och deras innehåll? Varför publicerar de sitt material på dialekt? Vilken är responsen från följarna? Hur resonerar de kring övriga frågor som teknik, plattformar, rättigheter, privat - offentligt innehåll?

Den tredje och mest utmanande delen bestod av ett pilotprojekt för att arkivera existerande dialektmaterial. Genom ett samarbete med Nationalbiblioteket i Finland arkiverades bl.a. webbsidor och material från Twitter, YouTube och TikTok i det finländska webbarkivet. Dessutom gjorde SLS arkiv egna försök med att ta tillvara material från Instagram och Facebook.

Referenser

- Brusila, J. (2020): "Vi dör ut. Ack, så tragiskt. Ack, så roligt." Självironiskt förhandlande av finlandssvensk tillhörighet i internet-musikvideor. I: J. Mäkelä, K. Ahlsved, V. Silvonen (red.) *Etnomusikologian vuosikirja* (s. 76–96). Helsinki: Suomen etnomusikologinen seura.
- Greggas Bäckström, A. (2011): "Ja bare skriver som e låter." En studie av en grupp närpesungdomars skriftpraktiker på dialekt med fokus på sms. *Nordsvenska 20*. Umeå: Umeå universitet.
- Ivars, A.-M. (2015): *Dialekter och småstadsspråk. Svenskan i Finland – i dag och i går 1:1*. Helsingfors: Svenska litteratursällskapet i Finland.
- Östman, J.-O. (2011): Standardspråk, dialekter och populärmusik i ett senmodernt Svenskfinland. I: L.-E. Edlund, L. Elmevik & M. Reinhammar (utg.), *Studier i dialektologi och sociolingvistik* (s. 357–366). Uppsala: Kungl. Gustav Adolfs Akademien.